

ROLE PARLAMENTU V TRANSFORMAČNÍCH PROCESECH ČESKOSLOVENSKÝCH DĚJIN

Jan Dobeš

Článek se zabývá postavením a významem parlamentu v přelomových obdobích let 1918-1920, 1938 a 1945-1948. Zkoumá místo zákonodárného shromáždění v politickém rozhodování a jeho vztah k orgánům moci výkonné. Vychází z teze, že v Československu stejně jako v mnoha jiných zemích docházelo k oslabení parlamentu a k jeho podřizování vládě a politickým stranám. V meziválečné Československé republice dokládá tento stav existence tzv. Pětky. Stejný trend pak pokračoval i po druhé světové válce v letech 1945-1948. V této době se také podstatně proměnilo složení Národního shromáždění, kde se snížil počet poslanců pocházejících z řad tradičních elit a naopak zvýšil počet lidí spjatých s novými institucemi (národní výbory, odbory). Národní shromáždění v této době nebylo místem, kde se přijímala důležitá politická rozhodnutí, ale sloužilo jako scéna pro obhajobu vyhraněných až radikálních politických stanovisek, pro která na půdě vlády, jež musela hledat shodu, nebyl prostor.